

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/512/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112221535
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6112221535.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom ul. Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpeného spoločnosťou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom ul. Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, proti odporkyni U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., XXX XX H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom ul. J. Bánika 2009/2, 960 01 Zvolen, IČO: 42305675, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 16C/263/2012-36 z 04.03.2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 16C/263/2012-51 z 30.05.2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 EUR s príslušenstvom z dôvodu, že nepreukázal dlh odporkyne za využívanie poskytovaných telekomunikačných služieb, či a v akej výške boli splatné faktúry za telekomunikačné služby a dôvod, pre ktorý bol s ňou ukončený zmluvný vzťah. Zmluvná pokuta je neprimeranou sankciou, pretože nerozlišuje cenu služieb, ktorú spotrebiteľ nezaplatí (t. j. či dôjde k ukončeniu zmluvy mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo na začiatku zmluvného vzťahu). Nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty neobstojí ani ako satisfakcia za poskytnutie zľavneného telefónu, pretože práve navrhovateľ ukončil zmluvný vzťah a nepreukázal, či tento postup bol z hľadiska existencie škody opodstatnený. Zmluvná pokuta ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá je neplatná. Okresný súd odporkyni, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu podal včas odvolanie navrhovateľ. Odporkyňa sa zmluvou zaviazala odoberať poskytovanú službu a uhrádzať za ňu riadne a včas poplatky, dohodnuté podľa aktuálneho cenníka. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou odporkyne zaplatiť zmluvnú pokutu v dohodnutej výške podľa dodatku k zmluve o pripojení. Keďže odporkyňa riadne a včas nerealizovala pravidelné zmluvné dobíjanie za poskytnuté elektronické služby, porušila svoje povinnosti, vyplývajúce z bodu 1 písm. c) dodatku. Ak okresný súd neuznal nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty za opodstatnený, mal zobrať do úvahy, že mu bola spôsobená škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia vo výške 165,61 EUR. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 53 ods. 1, 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu 248,95 EUR zmluvnej pokuty s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 248,95 EUR, počítaným od 28.09.2009 do zaplata, a to pre porušenie zmluvne dohodnutých povinností. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa dňa 15.01.2008 uzatvoril s odporkyňou Zmluvu o pripojení podľa § 43 a nasledujúcich zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, ktorej predmetom bolo zriadenie prístupu odporkyni do verejnej telefónnej siete prostredníctvom programu Fix300. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytovania služieb, Osobitné podmienky poskytovania služieb Fix a Cenník služieb, pričom povinnosti z nich vyplývajúce sa odporkyňa zaviazala riadne a včas plniť. Spolu so zmluvou o pripojení odporkyňa 15.01.2008 podpísala aj dodatok k zmluve o pripojení (ďalej aj „dodatok“), predmetom ktorého bola aktivácia objednaných služieb na obdobie viazanosti 24 mesiacov (podľa bodu 2 sa odporkyňa zaviazala po dobu 24 mesiacov od uzavretia dodatku nepožiadat' o vypojenie SIM karty z prevádzky, nedopustiť sa takeho konania, na základe ktorého by právnenmu predchodcovi navrhovateľa vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinností zo strany účastníka) a nadobudla mobilný telefón Samsung E260 black za zvýhodnenú kúpnu cenu 0,03 EUR. Pre prípad porušenia zmluvných povinností boli zmluvnými stranami dohodnuté sankcie. Navrhovateľ právne oprel svoj nárok o dojednania v bode 3 dodatku. Zmluvná pokuta, vyúčtovaná faktúrou č.7904694148 zo dňa 08.09.2009, splatnou 27.09.2009 vo výške 248,95 EUR, sa viaže sa k zúčtovaciemu obdobiu 08.08.2009 až 07.09.2009, v ktorom malo dôjsť k porušeniu definovaných zmluvných povinností. Zo spisu je zistiteľné (č. l. 33), ako si odporkyňa plnila svoje zmluvné povinnosti (v januári 2009 kredit nedobila, vo februári až máji 2009 kredit riadne dobíjala; od júna až do vypojenia SIM karty z prevádzky v auguste 2009 kredit nedobíjala vôbec). Okresný súd návrh zamietol, pretože navrhovateľ nepreukázal porušenie povinností odporkyňou ani dôvod, prečo ukončil s odporkyňou zmluvný vzťah. Tiež považoval uplatnenú sankciu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná.

Odvolaie navrhovateľa nie je dôvodné.

Navrhovateľ síce preukázal, že odporkyňa od júna 2009 nerealizovala pravidelné mesačné dobitie kreditu v dohodnutej výške po dobu svojej viazanosti, pričom s prihliadnutím na druh telekomunikačnej

služby (program FIX 300) ho nemohla zaťažiť negatívna dôkazná povinnosť (preukazovať nedoplatky odporkyne prostredníctvom neuhradených telekomunikačných faktúr za obdobie uplatneného nároku) a doložil skutočnosti, ktoré navodzujú ním uplatňované v súdnom konaní právo na zaplatenie zmluvnej pokuty (§544 ods. 1 OZ). Avšak jeho návrhu nie je možné vyhovieť; nárok na zmluvnú pokutu je uplatňovaný v rozpore so zákonom.

Dojednanie o zmluvnej pokute je skryté v miniaturizovanom texte bodu 3 dodatku, kde žiadnym spôsobom nie je zvýraznená povinnosť pre spotrebiteľa, hoci jej porušenie má pre neho ďalekosiahle nepriaznivé dôsledky. Pre platnosť dohody o zmluvnej pokute sa pritom podľa § 544 ods. 1 OZ vyžaduje, aby v písomnej dohode bola jednoznačne určená aj výška zmluvnej pokuty alebo spôsob jej určenia, pričom rovnako jednoznačne musí byť vyjadrená a špecifikovaná aj zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta viaže. V prípade, že tieto podstatné náležitosti o zmluvnej pokute v dohode chýbajú alebo nie sú určité a zrozumiteľne vyjadrené, je táto podľa § 37 ods. 1 OZ absolútne neplatná. Určitosť prejavu vôle v dohode o zmluvnej pokute je z hľadiska právnej istoty účastníkov vo vzťahu k zabezpečeniu záväzku rozhodujúca, preto musí byť zrejماً aj tretím osobám. Vyššie uvedený spôsob dojednávania zmluvnej pokuty v prejednávacom prípade nie je dostatočne určitý, pretože neobsahuje presnú špecifikáciu všetkých zmluvných dojednaní, ktoré zmluvná pokuta zabezpečuje. Znenie bodu 3 dodatku „...porušenie povinností zo strany účastníka, najmä hociktorej povinností“, predstavuje neurčitú zmluvnú formuláciu, ktorá zmluvu v tejto časti robí neplatnou. Z predmetnej zmluvy vyplýva len demonštratívny výpočet povinností, ktorý navodzuje dojem ich rozšíriteľnosti.

Dojednanie o zmluvnej pokute (bod 3 dodatku zmluvy o pripojení) je ako absolútne neplatné neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy; zmluvná pokuta rovnakého významu bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku súdmi Slovenskej republiky (napr. rozsudok Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 sp. zn. 16Co/32/2012, rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/125/2012, Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 12C/33/2013). Navrhovateľ podľa § 53a ods. 1 OZ mal povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a nárok na plnenie z takejto zmluvnej podmienky nemôže ani uplatňovať na súde. Pokiaľ zákonný zákaz nerešpektoval a nárok na súde uplatnil, nevyhnutným procesným následkom musí byť zamietnutie návrhu. Iný postoj súdu by znamenal akceptovanie protiprávneho stavu.

Reagujúc na odvolacie dôvody krajský súd považuje za potrebné uviesť, že bolo len obchodnou politikou právneho predchodcu navrhovateľa, že predával mobilné telefóny za nižšiu ako skutočnú (trhovú) cenu; rozdiel medzi skutočnou (trhovou) a zvýhodnenou cenou mobilného telefónu je výsledkom zmluvného konsenzu medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou a nejde preto o škodu.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovateľ nemal v konaní úspech, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporkyňa bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná, ale žiadne trovy odvolacieho konania si neuplatnila a ani jej nevyplývajú zo spisu; preto jej súd náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi nepriznal. Vedľajší účastník vstúpil do konania v štádiu odvolacieho konania. Trovy konania nežiadal ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli; preto mu krajský súd trovy odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.